

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.

Előfizetési ár

negyedévre **1 ft 25 kr.**, félévre **2 ft 50 kr.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

I. tized 265. szám, özv. Fried Józsefné urnó házában, hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket

és nyitlteri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.

Felhívás előfizetésre.

Lapunk 11 évi pályafutása tellett, de a mai számmal a 12-ik évfolyam bekövetkezése küszöbén a teljesített kötelesség érzésével tekintünk vissza a multra és fordulunk az olvasóközönséghez nem azzal, hogy új ígéretek tegyünk, mikre szükség nincsen, hanem, hogy megköszönjük azt a szép bizalmat, amellyel eddigi működésünket jutalmazta és azt lapunk részére továbbra is megtartani kérjük.

Tudjuk, hogy e bizalmat erőszakolni nem lehet, tudjuk, hogy önkényt következik az be, ahogy egy közönség tudatára ébred annak, hogy egy hírlap — minden önös céltól eltekintve — kizárólagosan a közérdeket szolgálja, a köz javáért küzd s e tekintetben lapunk jelenlegi szerkesztősége mellett, bár alig két éves, de olyan mult tesz tanúságot, amely fölment bennünket minden hosszas magyarázat alól.

A közkérdések szigorú, de igazságos bírálása, a haladó kor új eszméinek megvilágítása s a szépirodalmi rész gondos megválogatása volt eddigi jelszavunk s az marad ezután is.

E mellett újévtől ismét megnyitjuk, az utóbbi napok mozgalmasság eseményeiben elhanyagolt „Egy hét” című rovatunkat, mely könnyed modorban regisztrálja úgy a helyi, valamint a nagyvilági jelentősebb eseményeket s csarnokunkban tovább fűzzük a „Kadisi történetek” láncolatát, mely keleti mesék alakjában ostromozza közéletünk ferde kinövéseit.

Ez a jövő év munkaprogramja: — nem új, csak folytatása a réginek, de hogy az olvasóközönség érdeke szempontjából helyes program: ezt lapunk olvasóinak folyton tárgul, növekvő köre igazolja, mely bizonyára a jövőben is nem megcsappanni, de számban erősödni fog, mint ahogy a mi munkakedvünk is növekszik.

E tudatban ajánljuk lapunkat újból olvasóink szives jóindulatába.

Szentesen, 1890. dec. 28.

Tisztelettel:

a szerkesztőség.

Szerkesztőségünk fentebbi szavaihoz nincs mit hozzáfűzünk.

Lapunk, mint eddig — ezután is hetenként kétszer — csütörtökön és vasárnap jelen meg s ezenkívül — a szükséghez képest — mellékleteket vagy rendkívüli számot is adunk.

Az előfizetési ár szintén a régi marad s hogy a lap szétküldésében fennakadás ne

történjen, kérjük az előfizetések mielőbbi megújítását.

Előfizetési ár:

Félévre — — **2 ft 50 kr.**

Negyedévre — **1 ft 25 kr.**

mely összeg vidékről, legcélszerűbben postautalvánnyal küldhető be.

Szentes, 1890. dec. 28.

Tisztelettel:

a kiadóhivatal.

Kapuzárás.

Szentes, 1890. dec. 28.

A miénk még, benne élünk 1890-ben, de pár nap és ez az esztendő is a multé, a történelemé.

Élete e rövid esztendőnek zajos volt, itthon és a nagyvilágban egyaránt. Szenvedélyes párttusák mind-nyel s olyan közéleti harcok, amelynek hullámvérése hatalmas gyűrűket hányt, kíméletlenül tépve meg mindazokat, kik forgatagába kerültek.

A nagyvilág küzdelmei azok a tusák, melyek országos vagy politikai kérdések körül vívattak — érintetlenül hagynak minket. A politikai irók feladata: ezekkel leszámolni, a történetirő — megörökítésük, bírásuk.

De a történetirő feladata: a szákebb körökben lefolyt küzdelmekről is mértékelt venni s az így összegyűjtött adathalmazt egyetlen mozaikba összeillesztve, megalkotni az utókornak a jelen képt.

S hogy a történetirő e feladatát megkönnyítsük: hadd elevenüljenek meg im, a kapuzárás előtt még egyszer a haladó év azon eseményei tollunk alatt, amelyek a mi szákebb hazánkban, vármegyénkben zajlottak le; vegyük őket sorra még egyszer, hogy így, egy keretbe gyűjtve, majdan adatul szolgálhasanak a kor megirandó történetéhez.

Az előző év egy nagy eseményel: a vármegyei tisztújítással zárult.

Sok reményt fűztünk e tisztújításhoz, vártuk tőle a közigazgatási erők felfrissülését, vártuk azt, hogy ezzel együtt új időszak következik el a vármegyei adminisztrációban és kezdetét veszi az írtás, a tisztítás nagy munkája az eléggé felhalmozódott gyomban.

E várakozásunkban nem csalódtunk meg. Az adminisztrációba bevont új erőkkel pezsgésnek indult a tepsedő vér és megindult a purifikáció nagy munkája az egész vonalon.

A régi és új fegyelmi ügyek egész hosszu sora részben elintézését nyert, részben közel van juttatva a befejezéshez, hivataltól való elmozdítás, birságolás, feddés, a fegyelmi büntetések min-

den skálája — megannyi élénk bizonyossága annak, hogy a jó adminisztráció érdekében teljes szigorral járnak el azok, akiket a most folyó 6 éves ciklusra a közbizalom hivatalba emelt.

Hasztalan, hogy sok esetben ép azok vetnek gátat főlebbezésekkel a régi ügyek lebonyolításának, akiknek tulajdonképpen a tisztázás gyorsítása volna kötelességük, de érdekük is — mindez csak késlelteti valamennyire, de nem lehetetleníti a lebonyolítást s így alapos reményünk lehet, hogy a legregibb fegyelmi ügy is — a szentesi árva-pénztári sikkasztásból kifolyó — már rövid időn kívánatos végbefejezéséhez ér, melyről az illetők közbevetett főlebbezéseik elterelték.

Ez év kétségtelenül nagyjelentőségű eseménye a szentesi városi képviselőválasztás és ezzel kapcsolatban a tisztújítás. Nevezetes kivált ez utóbbi már azért is, mert — bár az érvényben levő régi szervezeti szabályrendelet alapján, de a jóváhagyás alatt levő újnak figyelembevételével lön megejtve, amely több lényeges javítást hoz Szentes város adminisztrációjába, ha mindjárt nem is olyan mértékben, mint az a jó és tiszta közigazgatás érdekében kívánatos volna.

Elhibázott ez új szervezeti szabályzat már kiindulásában, elhibázott azzal, hogy a tisztviselők fizetését nem emelte olyan mérvben, hogy abból az illetők anyagi gondtól menten élhessenek hivataluknak s hogy ezzel egyidejűleg legalább bizonyos minimális kvalifikációt nem állapít meg a hivatalokra. E két sarkalatos feltételét a városi közigazgatás javulásának az új szabályrendelet teljesen figyelmen kívül hagyta s épp azért nem is várhatunk tőle sokat; ezért történt az is, hogy a városi tisztújítás — a több hivatali állásokban egyhanguan folyt le . . . pályázók, illetve versenyzők hiányában.

De legfontosabb és legörvendetesebb eseménye az évnek az, hogy Szentes város kimondotta gimnáziumának főgimnáziummá fejlesztését és ehhez képest már a most folyó tanévre a 7-ik osztályt meg is nyitotta; egyidejűleg a növevelésnek is áldozva azzal, hogy polgári leányiskoláját a 4-ik osztály szervezésével teljessé tette.

A városnak a közmivelődés emelésére irányuló ezen cselekedete nem szorul dicseretre, mert dicseri önmagát, örök emléket állítja a most élő nemzedék áldozatkészségének.

Közigazdaságunkra szinten emlékezetes lesz a haladó esztendő. Új életre keltette a „Csongrádmegeyi gazdaság,

egyesület", mely tevékenységét egy sikerült löverseny rendezésével kezdte újból és rekonstruált igazgatóságával, buzgó tisztí karával rohamosan kezdi elfoglalni azt a tért, mely méltán megilleti s amelyen haladva: az áldás bőséges kulforrása lehet pangó mezőgazdaságunkra.

E gazdasági érdekeinkkel kapcsolatban kell megemlékeznünk egy fájdalmas eseményről: ifj. Bartha János elhalálozásáról is; — meg kell emlékeznünk pedig épp ezzel kapcsolatban azért, mert a boldogult áldozatkészsége; utólsóakarataiban is gazdasági érdekeink előbbvitelét célozta akkor, mikor nagylelkű hagyományt tón egy gazdasági szakiskola felállítására és ezzel kapcsolatban iparunk fejlesztését is szem előtt tartva, ugyancsak utolsó akaratával egy nőipariskola alapját is megvetette.

Tudta, hogy a gazdaság és ipar fejlesztése, fejleszti a kereskedelmet is s tudta, hogy e háromnak fokozatos, együttes előhaladásában rejlik a lakosság vagyonosodásának titka, melyet örökbecsű hagyományaival megoldani törekedett.

A vagyonosodás e három egységének sarkkövét képeznek a közlekedési eszközök fejlesztése s sajnos — e téren a most záruló év semmi kedvező eredményt nem mutathat fel, de még a jövőre sem igen bízhat.

A szentes-vásárhelyi vasút megvalósításának kérdése csigamódra halad csak előre s bár rosszul esik kimondanunk: mi a vasútépítés ügyének illetén stagnálásáért azokat vádoljuk, kik kisinyes egyéni hajszából untalan titkos aknamunkával dolgoznak ellene, tekintet nélkül arra, hogy ezzel egy egész vidék legvitalisabb érdeke ellen törnek.

A közlekedési ügy terén csak egy új mozzanatot jegyezhetünk fel s ez az, hogy ez évben vetődött fel először a vármegyei közgyűlésen egy a szentesi és csongrádi partot összekötő állandó Tisza-híd eszméje, mely — hogy mielőbb sikeres megoldást nyerjen — fölöttébb kívánatos.

Közlekedésügyünk stagnálásával párhuzamos lépést tartott a közegészségügy is és e téren sem regisztrálhatunk újat, hanemha azt, hogy a „Csongrád megyei orvos-gyógyszerész egyesület" egy igen sikerült gyermekkiállítás rendezett, továbbá egy megyei közkórház létesítését kezdeményezte és ez iránt emlékiratot terjesztett be a vármegye törvényhatóságához.

Ugyanaz az egyület, szintén a közegészségügy érdekében emlékirattal fordult Szentes városhoz és egy ártéri közfürdő létesítése végett s alapos a vélemény, hogy ily közfürdő mielőbb létesülni fog.

Ime, főbb vonásokban a letendő esztendő eseményeinek képe, melyet heves tusák tarkáztak; így tusák, amelyeknek újból való részletezése nem képezheti feladatunkat.

De lehetetlen, kapuzárás előtt még meg nem emlékeznünk azon nagy erkölcsi diadalról, melyet a Szentes városi fogyasztási adójóvedelem illetéktelen elajándékozása ügyében a köztünk és a városi tanács közt kifejtett küzdelemben kivívtunk s amellyel Szentes város köz-

pénztárának és ezzel a pótdadó alatt roskadozó polgárságnak minteg 6—7 ezer forintot mentettünk meg.

Hadd záruljon ezzel a kapu a halódó év mögött s hadd fejezzük ki azon őszinte jó kívánatunkat: vaj' soha ne legyen többé szükség arra, hogy a jó és tiszta közigazgatás érdekében ily tusát kelljen vívniunk és ily diadalt regisztrálnunk!

Közigazgatási bizottság. Csongrád-megye f. havi közigazgatási gyűlését a f. hó 27-én délelőtt 9 órakor nyitotta meg *Zsitinszky* Mihály főispán, ki is a jelenvotakat üdvözölve, a bizottság nyomban áttért a napirendre, melynek sorát a közigazgatási előadmányok nyitották meg.

Nem sok érdekes kerültöközött köztük. A belügyminiszter sem államsegélyt nem ad a Horgoson, Dorosmán és Mindszenten, de hozzátehettek volna, Csongrádon is elhaltalmosodott trahoma gyógykezelésére, sem járványkórházat nem állít, hanem e helyett a szegedi és vásárhelyi szemkórházhoz meg a magunk megyei betegápolási alapjához utasít bennünket; a kereskedelmi miniszter nem orvosolja a szentesi vasút közlekedési mizériáját s csak annyit tesz meg, hogy az állandó vonatkések megszüntetésére fel hívja a vasutigazgatóság figyelmét, egyuttal véleményt kér az iránt, indokolt és teljesíthető-e Szentes város az érdeke, hogy a 11 ik számú órháznál állandóan, a 10 iknél pedig fejtélesen, vagyis évenként 4 szer, a szent. mártóni vásárok alkalmakor megálljon a szent. pályaudvaron? — A bizottság ezt indokolta s a város kérelmét teljesíthetőnek véleményezi, de véleményezette volna azt is, hogy tulajdonképen ez a megállás idővesztéség nélkül is eszközölhető Egyebet se kell tennie, csak azt a 25—30 percut, amely alatt most ez a vonat a mártúfi állomásnál *rendes körülmények* között, is vesztel, megosztani a nevezett állomás és a két órház közt, legalább az utazó közön ségre is hoz egy kis változtatosságot, ha *nem egy helyen tesz kénytelen 30 percut utatkozni.*

Véget ért egyelőre a csongrádi községi képviselőválasztók névjegyzékének ügye is, mely ellen vagy egy év óta *Fitrik* József uram apellátgatott megyéhez, miniszterhez vagy 3—4 ízben. A bizottság tegnap *Fitrik* uramat véglegesen elutasította a főlebbezésével s ha csak az *érdektársai* ki nem eszik a főlebbezés valami újab, divatosabb módját, hát ezen ügy miatt is bekén leszünk.

Hasonlóképen vége szakadt *Kardos* János csanyi plebánus egy famózus ügyének is, amely újból sajtóságosan világította meg a lelkes úr viselkedéseit. *Papp* Ödön községi jegyző ellen fordult a lelkes úr vádja, mely azt kívánta bebiztosítani, hogy a jegyző egy féltől 2-szer vette fel a hadmentességi díjat, a másinak meg illetéktelenül adott ki szegénységi bizonyítványt. Sajátságos módon a vizsgálat jóformán a plebánus ellen forduló váddal nyert befejezést.

Kitűnt, hogy alaptalanul vádaskodott s anélkül, hogy erre a felek felhatalmazták volna. Természetes, hogy elutasították s most már azt vádadjuk, hogy a jegyző fordul majd a plebánus ellen; mert ez nálunk így megy a végtelenig.

A szentesi árva-pénztárnál 1884 ben elűnt 2495 frt kamat ügyéből kerekedett és *Sarkadi* Mihály polgármester ellen elrendelt elővizsgálattal kapcsolatos fegyelmi ügy is

szerecsésen megszakadt. Amennyiben az elővizsgálat során a polgármester az iratokat betejeztette, de meg rendbírásra is ítéltetett — ez okból a határozati javaslat értelmében, a fegyelmi vizsgálat tárgyatlanává vált és így a további eljárás megszüntetett.

S hogy a megszüntetési teljességében lubiczkolhassunk, a Csemegi-féle ügyvel kapcsolatban a megyei számvevőség által fölülvizsgált számadások azon részére nézve, mely a közig. bizottság eibirálása elé tartozik, a számvevő indokolt írásos és szóbeli előterjesztése folytán a nevezettnek föltételesen megadták a fölmentvényt, az esetre t. i., ha az elszámolatlan 2 frt 20 kr-t megtéríti és az 1880—1884. évi csongrádi közmunka számadás fölülvizsgálata ellene terhelő adatokat nem hoz tudomására.

A közig. előadmányok utolsója volt a csongrádi országot kijavításánál, a kubikosok által elkövetett csulás ügye. Két utkarparónak a vizsgálat következtében kiadták az utat; egyebekben pedig további intézkedéssel az alispán bízott meg, aki eljárásáról legközelebb tesz jelentést.

Ezután a szakelőadmányokra került a sor. Az árvaék és árvahtatószók ügyei, a tanfelügyelők népiskolái és néptanítói, kiket *Schmidt* Imre kir. ügyész vonatlatott fel a fadólvó tanfelügyelő képviseletében; az adóügyek valóságos utvesztője, az államépítési hívatái apróságai stb. stb. következték tarka egymásutánban, melyekkel azonban a bizottság leginkább tudomásul vétellel végezett.

Városi közgyűlés.

(1890. decz. 27.)

A tárgysorozat után itélve csak olyan szűke, egyhangu közgyűlésre volt kilátás, mint amilyen az idő s mint amely csak azért lett egybehiva, hogy a szokásos „boldog újév" kívánás elmondathassék az előzői székről a közgyűlés bezárása alkalmával.

Ezuttal azonban a tárgysorozat határozottan tévedésbe ejtett, mert kerülöközött számaiban olyan tárgy, amely élénk, sőt mondhatni szenvedélyes vitára adott alkalmat, így történt meg az, hogy az előre lát hatólag rövid időt igénybevevő tárgysorozat egész a déli harangszóig kellett bibelődni, hogy lemorzsolhassák, elintézhessék.

A mai közgyűlés érdekes tapasztalattal nyújtott nekünk annak a többségnek a föltételeira vonatkozólag, amely t. i. többséggel döntés el a tanács, illetve a tanácsot is járszalagon vezető *főfőmindenegyéb* sok olyan kérdést és ügy ahogy annak a város érdekére tekintettel eldölnie nem volna szabad.

Érdekes volt látni ez alkalommal a mostani feladványra be nem tanított többséget krajcáros gazdálkodási fogalmaival s e tekintetben indított vitájával, az a többséget, a mely kellő betanítás mellett csak nem régen, sőt azt hisszük s úgy vagyunk meggyőződve, nem sokára is, ezeket fog odadobni egyes egyén részére, a város határozott megkárosításával,

Ez ellenmondáson mi nem csodálkozunk, megfajtesítére időt nem vesztegetünk, konstataljuk azonban azt, hogy ugyanaz a többség, a mely most egy nemes és valóban szükséges cél megoldására, a szegényemháza alapra, már korábban közgyűlésileg meghatározott s a vadászterületek bérletéből befolyó összeget elvonni igyekszik csak azért,

hogy egyeseknek, a szó szoros értelmében vére pár krajeárt juttasson, ugyanaz a többség a legelső alkalmommal képes lesz ezereket egy egyné címre alatt odaajándékozni — még annak dacára is, hogy legfelsőbb hatóság, a belügyminiszter kinyilvánította legvégső s változhatlan rendeletét.

Különben a közgyűlés lefolyása a következő volt:

Sarkadi Nagy Mihály polgármester 9 órákor a közgyűlést megnyitja s üdvözlő az egybegyűlt képviselőtestületi tagokat.

Olvasottat a tárgysorozat első számú feltevet polgármesteri előterjesztés, melyről a közgyűlésnek bemutatja a néh. új. Bartha János és neje Tóth Krisztina kölcsönös végrendeletét s a mely szerint Szentes város, mint hagyományos pártját ritkító hagyományokkal van részese. A mennyiben már a halhatatlan érdemű hagyományok intézkedéseit korábban közzöltük, e helyütt annak újabb részletezésére nem bocsátkozunk. A közgyűlés a polgármesteri előterjesztést és a felolvasott közös végrendeletben foglalt intézkedést örömdesetesen tudomásul vette s a további intézkedések megtételével a tanácsot bizta meg. Ezzel kapcsolatosan **Burján Lajos** városi ügyész indítványozza, hogy amennyiben Szentes város több nemeslelkű polgár tett a város részére kisebb nagyobb hagyományokat, a melyekről csak annak van tudomása, aki azoknak a leveltárból utánna néz, s amennyiben ezeket a közgyűlés minden egyes tagjának, sőt a város között segének is tudni szükséges, és egyszersmind buzdításul fog szolgálni — utasítások a tanács azok táblázatos kimutatásának elkészítésére és a közgyűlési teremben leendő kifüggesztésére, mely indítványt a közgyűlés elfogadta.

Tudomásul vette a közgyűlés a városi pénztárak megvizsgálásáról szóló jelentéseket, melyek szerint úgy az adó-, mint az árvatartási és közpénztári kezelés szabályszerűen és rendszeresen vezetettnek találottak.

Bejelentett a virilis képviselőknek 1891 ik évre összeállított névjegyzéke, melyből a kőrös-tisza marosi árment-sítők társulat, mint a mely nem f-kvó bírók, hanem a társulati tisztviselők fizetése után fizetett adó alapján jutna be a virilisek névsorába, kihagyottak. Kihagyottak továbbá dr. Lábos Endre, dr. Pollak Sándor és Tóth Kálmán legelőbb adófizetőket azon okon, mert ezek mint a városi tanács tagjai s így a képviselőtestületnek is hivatalból tagjai úgy is bunnat vannak a képviselőtestületben. Aközgyűlésnek a kőrös-tisza-marosi árment-sítők társulatra vonatkozó intézkedését a magunk részéről helyesnek tartjuk, azonban az utóbb említettnek a virilisek közül lett kitörölteset teljesen törvényellenesnek nyilvánítjuk, mert olyan intézkedést a községi törvény egyetlen szakasza sem tartalmaz, de annak egyetlen szakaszából sem olvasható ki. Az ekként kihagyott névjegyzék közszemlére kitétni rendeltetett.

Következett a tanács előterjesztése a vadászterületnek újabb 6 évre történt beadásáról, mely szerint a város területe összesen 630 fűt évi bérösszegért lett haszonbérbe adva.

Kálmán Mihály e tárgynál indítványozza, hogy a befolyó haszonbér osztásáék ki azon érdekeltek közt, akiknek területé adja a haszonbérbe kiadott vadászterületet.

Sarkadi Nagy Mihály polgármester azonban kijelenté, hogy ezt a közgyűlésnek nem lehet tennie, mert egy előbbi s még érvényben álló határozata szerint ezen összeg a szegény menház alapjára rendeltetett fordítani. Különben is Kálmán Mihály indítványa egy önálló indítvány, melyet, hogy a közgyűlés tárgyalhasson, a közgyűlést megelőzően 24 órával előbb kellett volna bejelenteni, ami pedig nem történt meg s ennél fogva kéri a közgyűlést, hogy az indítvány tekintetében naprendre terjen.

A polgármester ezen kijelentésére lett aztán nagy zű-zaj. Hallatszókak hangok a szegény adózó polgárok érdekei semmibe véséről, ezeknek rovására a nagyobb birto-

kosok terhei könnyítéséről. De legfőképpen tömegesen állottak fel a szónokok, kik nem hagyták magokat — mint mondák — hanem az igazság megvédése végett bátran felszólláltak. Felesleges megemlítenünk tudósításunkban azon heveskedők nevét, akik aztán csak akkor csendesedtek le, amikor a polgármester erélyes közbeszólása után a vitát bezárta s az éppen felszóllni akaró **Káti Pál János** képviselőtől megvonta a szót; hanem azt meg már meg kell jegyezünk, hogy azok a t. kirajzároskodó városatyák jobban meggondolhatók, mikor vala mit tesznek, s mikor valamely ügyben akár felszóllnak, akár sza aznak.

Mert kétségtelenül ferde megvilágításba helyezik magukat akkor, mikor, mint a jelen esetben is, egynehány kirajzárért, mely a város közönségén mit sem javít — mert csak egy kirajzár, vagy ennyi sem jut egy kár. hold földre belőle — egy szép és mielőbb megvalósítani szükséges cél elérését kockáztatják, — míg más esetben, amikor pedig a város adózó polgárain jelentékenyen könnyíthetne, ezereket is odaajándékoz magán egyének s még csak nem is kéri, annál kevésbé követeli, hogy hát miért?

Az ezután következő tárgy is, mely az 1891 évi január első napjaiban foganatosítandó népszámlálásra vonatkozó polgármesteri előterjesztés volt, éleken vitát szült a fenntartott kirajzároskodó városatyák között. A polgármesteri előterjesztés a város belterületén működő ügynökök részére 15 fűtöt a külterületen működők részére pedig 25 fűt átálányösszeget, mint munkadíjat javasol. — Ezt azonban sokallották és a belterületen működőket 10 fűtra a külterületeket pedig 20 fűtra akarták leszállítani. Mert hát — mint az egyik képviselő kijelentette — „pórní” kell s mert legnagyobb részük anélkül fizetést hűz mint tanító és tisztviselő. A közgyűlés azonban ezen kirajzároskodó észjárás nem fogadta el, hanem a polgármesteri előterjesztést.

A téglá és cserépetézési vállalat kiadására vonatkozó gazdasági szakosztályi jelentést a közgyűlés nem fogadta el, hanem **Sima Ferenc** indítványára átutastotta a tanácsot és szakosztályt, tanulmányozni, miként lehetne legelőnyösebben egy körkémencét építtetni s ezzel ezen vállalatot a mai kor kívánalmait szerinti színvonalra emelve, versenyképessé tenni. Kiváncsiak vagyunk rá, hogy miből teremti elő a tanács és a gazdasági szakosztály e fedezeti alapot ezen jelentékeny összeget igénylő beruházáshoz egy oly vállalatnál, mely már évek óta sok, nagyon sok kiadásába van a városnak, nemhogy hasznot hajtana.

Mester Andras tiszai rakpart bérlő kérényre került ezután a tárgyalásra. Mester Andras kérte, hogy vagy a szerződést szüntesse meg a város a még hátralévő egy évet, vagy az egy évi árenda felét engedje el. A közgyűlés ez utóbbit teljesítette s 450 fűt bérösszeget engedett el, egyszersmind utasította a tanácsot, hogy a tarifális szabályzatot a rakpart használatára nevezé módosítsa a lehető kijátszások elkerülése végett.

Végül **Mikec Aron** lovasrendőrek szavazott meg 20 fűt segélyt, hivatalos küldetés közben megbetegedett s annak folytán elpusztult lova helyett újabbnak beszerzéséhez szükséges összeg pótlásául.

Nagyon természetesen úgy ennek, mint az előbbinek szintén voltak heves ellenzői, azok között nagyon természetes, a kik a fogyasztási adó jövedelem elajándékozását csak csekélységnek tartják.

A közgyűlés 12 óra után kevéssel ért véget.

Ujdonságok.

Szentes, 1890. dec. 28.

— **Tárcarovatunk**, egyeb fontos közlendőink tü hamozottsága miatt a jelen számból kimaradt s így — bár sajnálatl — a következő számig meg kelle szakítanunk **G y á r f á s** Dezső érdekes felolvasásának közlését is.

— **Évzáró istentiszteletek.** A szokásos évzáró istentiszteletet a helybeli evang. ág. templomban szerdán delután 4 órákor veszi kezdetét. Évzáró istentisztelet-k ugyanaz nap estején a helybeli református és katolikus templomban is tartottak.

— **A Koch-gyógymód Szt.-Mártonban.** Szt. Márton egyik kiűnő fiatal orvosa, **Talányi Ottó** dr. nem sajnáta a fáradságot és Berliube utazott, hogy a Koch-féle gyógymodot a torrnsnál tanulmányozza. Ezen tanulmányútjáról, mint levelezőnk értesít, a dr. most érkezett haza s a szt.-mártoni indulóházánál a város intelligenciája ovációkkal, zeneszóval fogadta. **Talányi** dr. a Koch fele beoltásokat magának hazában hazaérkezése után meg is kezdte, mert Bernéből oltóanyagot is hozott magával és a szomszédban nagy kiváncsisággal várja most mindenki az oltások eredményét.

— **Szilveszterest.** Az év utolsó napját, mint mind-mikor, ez idén is több helyütt fogják társasvacsorával elücsuztatni városunkban. A kaszinó asztalán is ki van téve az elnökök íve, hogy akik ott kívánnak szilveszterezni, írják alá; s megünnepik ez estét a népkörök, a polgári körben és a nagyvendéglőben is, eltekintve attól, hogy minden család tüzhely egy egy kis ünneppel várják meg az ő szentendőtől, hogy efféle kelven, az újat melegiben üdvözölhesse.

— **Előléptetés a hadseregnél.** A hadsereg rendelletei lapja most közli ez újvívi előléptéseket, amelyek annyiban érdekelnek bennünket is, amennyiben **Zsoldos Elek**, fiatal tölökni szinten ez alkalommal nevezett ki a huszarakhoz tartalékos hadnagynak.

— **A csirkéfogók hátája.** Hát már mért is volnának ezek a rendőrségünk által dédelgetett csirkéfogók különbek, mint a mai kor legtöbb hálás érdemű szülőtte: hogy fölaltják a saját jövedelmüket. Az ideg-órág s törvényesen alapon bezárt u. n. „koplato” szanatóliumból? fölvittatva a városi tanács, melynek akadémia is egy fölökül bérleje, aki megszanva e didergő páriákat befogadta, a tél hidege ellen az enyhélmért, ezek aztán megakarrván halálni a jóléki szanatóliát, kipéciztek a sok sötét ég közül egyet, mikor vastag hóféhő borítja a hold fényes tányérját, mikor a kávéház kapusa jönnek látja vendégségbe menni, nagyokat inni a Jánosok egységére. Amint elterveztek, az 25-ösöképen meg is esleketek a betörést a f. hó 23-én éjjel, hátul az ajtón s elvitték a koresmárosnak a fiókban hagyott 21 fű készpénzt. Most aztán a rendőrség oltalma alatt várják, ártatlanannak valiva magokat, a tettes kiderítését.

— **Mulatság a szomszédban.** Az orosházi ifjúság táncvigalmát, melyet az ottani korcsolyaegylet javára rendeznek, a hozzáknak beküldött meghívó szerint a jövő hó 10 én lesz. Belépődíj: Személyjegy 2 fűt; család-jegy 5 fűt és a táncvigalom 9 órákor este kezdődik. Az orosházi ifjúság bajjai az alólódon olyan jó hírnyében állanak, hogy szinte fölöstleges ezt a mulatságot a balázók figyelmébe külni is ajánlanunk.

— **A szentesi kölcsönös segélyző szövetezét igazgatósága,** mint minden évben, most is lemondott a részbetétesek javára a reális tantimerről, amivel oda törekszik, hogy a részvényesek nyeresémosztalékaikat sokasítsa

— **„Csongrádmegye.”** Kovács Pál hirlapíró előzetési felhívását, melyel „Csongrádmegye” című lapját új életre kelti, a f. hó 27-én osztották ki s mert az előzetési felhívás a szerkesztő programját adja — e programmal pedig — lapunk is illető olyan állások foglaltatnak, miket sőt nélkül nem hagyhatunk — mert nyit sissakkal szeretünk a közélet küzdelmére lépni: hadd mondjuk el ezekre mindjárt az észrevételeinket is. Örömmel vesszük mindenkor a sajtó növekedését, üdvözlünk minden olyan törekvést, mely hirlap útján, a toll fegyverével igyekszik a közjó érdekéért küzdeni s e tekintetben nem lohaszja le örömlenket az a körülmény sem, ha bármely újra keletkező hirlap velünk szemben ellentétes állást foglal el. A bírálat joga szabad; nem monopolizálhatja senki sem, mert ahogy monopoliuma válik, megszűnt bírálat lenni, alá-felé elfogult és egyoldalú kárpálással, amelyet magunknak nem követlünk, de magunkra sem tőrünk meg. Természetes, hogy a „Csongrádmegye” szerkesztőjének bírálati jogát is föltétlenül elismerjük, de vi-

szont aztán, ha e bírálatot jogosulatlanok tartjuk — ez ellenben tiltakozni szintén jöhetnek, de kérésük is. A szerkesztő programjához semmi szavunk nincsen, nem is lehet. Egyéni meggyőződés sугalmazza a programokat és Kovács Pál mögött elég hosszú közéleti és hírlapírói múlt áll arra való névvel, hogy ily egyéni meggyőződése lehessen. De ő nem pusztán programot ad, hanem ennek keretében, per tanácsot, egyet írt a meglévő lapokon, egyiket azzal vádolva, hogy untalan a megváltó kritikája, másikat azzal, hogy csak a város vezetői korholja — hódolva azon elvnek, hogy „ha te utód az én zsidómat, én is utóm a te zsidódat”. Nos, a magunk részéről kénytelenek vagyunk minden ilyen szemérműt a leghatározottabban visszautasítani. Az amivel a „Csongrádmegye” szerkesztője szinte vádol, nem volna hírlapírás, ez csak egy trüszirát volna, amilyent írni és közbeocsátani sem kedvünk sem akarunk. Nekünk sincs semmi bajunk sem Stammer alispánnal, sem Mátéffy Ferenczel, sem Sarkadi polgármesterrel, sem Sima Ferenczcel, lapunk nem Mátéffy Ferencz személyes lapja, nem védpapra az alispánnal, de nem is bírálja a polgármesterben vagy Sima Ferenczben az embert, hanem a közzereplőt és épp oly kevésbé hagyja szó nélkül a vármegye esetleges hibáit, mint amily kevésbé keresi szándékosan a visszaéléseket a városnál vagy ily személyes bosszupolitikát. Ezt már a „Csongrádmegye” programjának átolvása után kereken kelle jelentenünk, hogy minden esetleges újabb kontroverziának elejét vegyük, mert a békességét mi sem szeretjük kevésbé, mint a lapotárs.

— Felolvasás. A szentesi H. 48-as népkörben Löwy I. József felolvasást tart Szilveszter estején, mely alkalommal a kör vendégeket is szívesen lát.

— Halálozás. Részvétel vevőjük a hirt, hogy Lázár János fiatal fateres kedveskedő Lázár David helyb. fatereskedő fia, a f. hó 26-án, eleve 20-ik évében elhalálozott. Temetése ma délelőtt lesz. Nyugodjék békében!

— A „Budapesti Hírlap” előfizetési főtábla-ára figyelmeztetjük a t. o. olvasóközönséget.

Felhívás részvények jegyzésére.

Szentes város és vidéknek közönsége értesítetik, hogy a „szentesi kölcönös segélyző szövetkezet” ban

újból lehet részvényeket jegyezni. Egy-egy részvény után a beíratási díj 40 kr, a heti b-tét 20 kr. A kötelezettség az 1891. január 1-től 1893. év végéig, azaz csak 3 évre szól.

Ezen szövetkezet épp úgy ad kölcsönöket részvényeseinek mint bármely pénzügyintézet, még pedig kezesség mellett, értékpapírokra, ékszerre és betáblázásra, kötelevényei pedig bélyegmentesek.

Az eddigi eredmény megmutatta, hogy a részvényesek pénze kellő kamatot jövedelmezett, ez pedig eredményt nyújt a jövőre nézve is.

Aláírni lehet ez év végéig s aláírási iverk rendelkezésre állnak a szövetkezet helyiségében (Kanász Nagy Antal szabó házában) továbbá Balázsovits Norbert igazgatónál, dr. Mátéffy Ferencz aligazgatónál, Kolpászky János Kölber Mihály, Szőke István, Mócz Kálmán, Iajczar Lajos, Kanász Nagy Antal, Nyírny Gyula, Lakos Károly igazg. tagoknál dr. Csató Kálmán titkárnál és Négye Albert szövetkezeti szolgátnál.

Szentesen, 1890. nov. hó.

Az igazgatótanács megbízásából:

Balázsovits Norbert,
igazgató.

Irodalom.

A „Pesti Hírlap Naptára.” A „Pesti Hírlap” szerkesztősege arról értesít minket, hogy a lap előfizetőinek karácsonyi ajándékul adott, valóban rendkívül díszes és gazdag tartalmu naptárt, mely csupa jeles íróktól 26 szép irodalmi dolgozatot tartalmaz, 52 képpel és teljes tízti c. m. és névtárral, a melynek holti ára 1 frt, az újsókhoz belépő új előfizetők ingyen és bérmentve megkapják. A „Pesti Hírlap” ára egy hora 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 30 kr., félévre 7 frt., egész évre 14 frt., mely a kiadóhivatalhoz (Budapest, Nador-utca 7. sz.) küldendő.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Mátéffy Ferenc.
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Hirdetmény.

Figyelmeztetik minden háztulajdonos vagy ahol ez nem lakik, a helyb, hogy házaik és lakásaik előtt a járdától a havat és a sarat eltávolítani, a sikamlós és csúszós járdát homokkal, fűrészpórral vagy hamuval behinteni s ezen hintó anyagokat annak idején eltávolítani szigorú kötelességöknek ismerjék.

Ezen rendelet ellen vétők Csongrádmegyei köztisztasági szabályrendelete alapján 2 főtól 20 főtig terjedő pénzbüntetéssel esetleg megfelelő elzárással büntetendők.

Szentes, 1890. dec. 27.

RENDRŐRKAPITÁNYSÁG.

Meghívás.

A „Csongrádmegyei Takarékpénztár”-nak 1891. évi január hó 4. én, délelőtt 9 órakor, a „Csongrádmegyei Hitelszövetkezet” helyiségében (Sajtós-féle ház) tartandó

alakuló közgyűlésére

az aláíró tisztelt részvényeseket tisztellett meghívom.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés vezetésére ideiglenes elnök és jegyző választása.
2. Alapszabályok megállapítása.
3. Szavazatszedő küldöttség választása.
4. Elnök, igazgató, aligazgató és igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok választása.
5. Közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldöttek választása.

Szentesen, 1890. december 24-én.

A takarékpénztár alapítóinak megbízásából:
Szenássy Ferencz.

A legnépszerűbb és a legelterjedtebb magyar napilap.

1891.

XI. évfolyam.

A legnépszerűbb és a legelterjedtebb magyar napilap.

BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztők és laptulajdonosok:
Csukási József és Rákosi Jenő.

A „Budapesti Hírlap”-nak a hazai művelt olvasóközönség vetette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét, minden pártérdek mellőzésével küzdött nemzetünk-fajunkért, egy egyetlen jelszóval: **magyarság!** Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely páratlan a magyar ujságírás történetében. A hazai sajtóban maig a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hírlap” érte el: legnépszerűbb, legelterjedtebb lapja ez országnak.

A „Budapesti Hírlap” politikai cikkeinek irány, mint eddig, úgy ezután is mind-azok nemzeti és a pártérdekektől független. Politikai hírei széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közlelete felől távirati értesülésekkel bírnak el rendszeres levelezők minőkkel minden városban, sőt nagyobb községekben is bír a lap. „Budapesti Hírlap” távirati és telefon tudósításai manap már teljesen egy fokon állanak a világsajtó legjobban szervezett hírszolgálatával. A „Budapesti Hírlap” tárcza rovata a lapnak egyik erőssége és mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalon. A napi rovatokat kitűnő zseniális szerkesztők s a helyi értesülést gondot legfényesebb tudósítókra van bízva. Rendőrségi és törvényszéki rovatai külön-külön szerkesztők a főváros sőtét eseményeit is oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hírlap” helyet foglalhat minden család asztalán. A közgazdasági rovathoz a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékoztató szolgálatos. A regény-csarnokban csak kiváló írók legrajabb műveit közli.

Az előfizetési feltétel: Egész évre 14 frt., félévre 7 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr., egy hora 1 frt. 20 kr. Az előfizetések vidékről legelőszörűben postautalványval eszközölhető kivételző cím alatt: A „Budapesti Hírlap” kiadóhivatalának Budapest, IV. ker., Kalap-utca 16-ik szám.

4—3